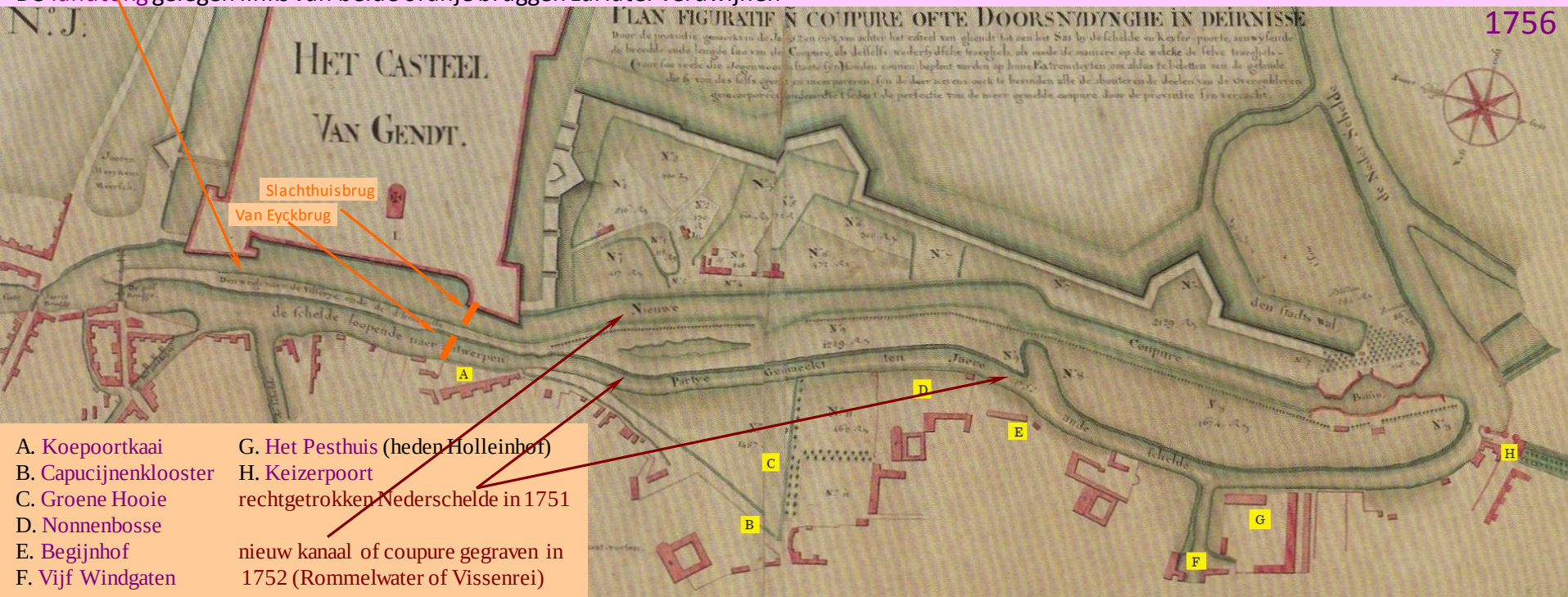

D11

Langs de Visserijvaart vanaf het zwembad van Eyck tot aan het Keizervest-complex of de Brusselsepoort.

jahan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

De landtong gelegen links van beide oranje bruggen zal later verdwijnen

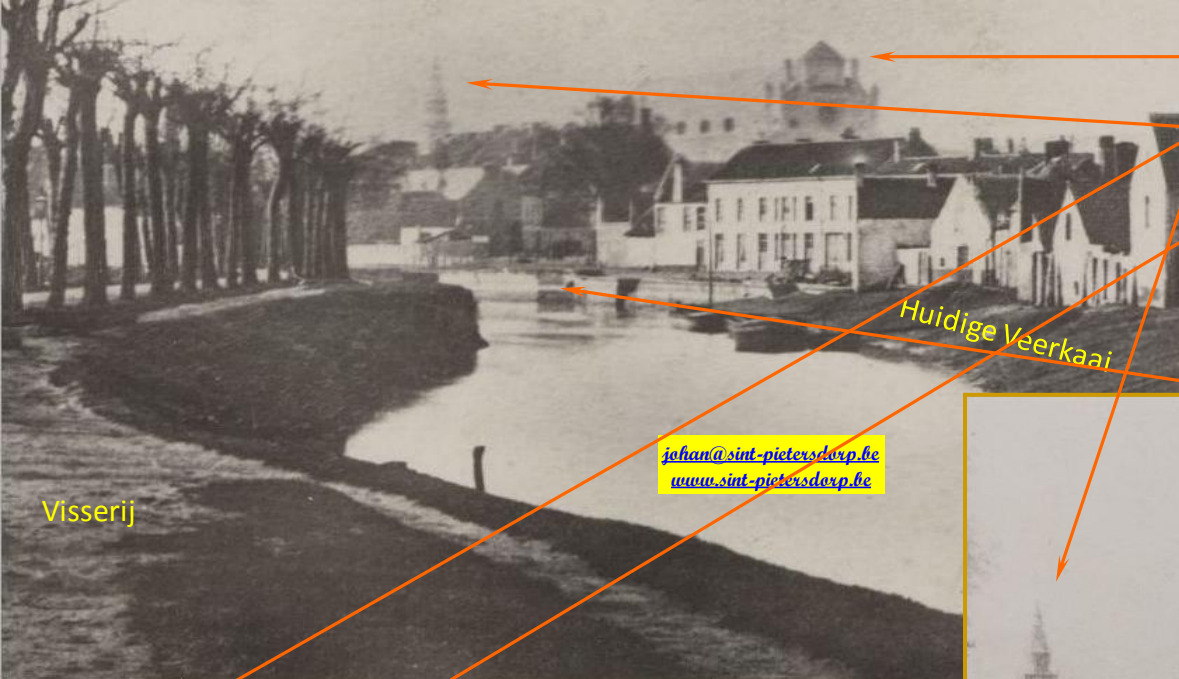

Foto linksboven. Zicht op de Nederschelde richting Brusselsepoort. De **St.-Annakerk** van 1869 op het Sint-Annaplein en ook het **torentje v/d Nieuwen Bosch**. De Visserij links en de Veerkaai rechts.

Foto onder - Een 18^e-eeuws schilderij. De Visserij met het torentje v/d Nieuwen Bosch en de kerktoeren van het begijnhof op de achtergrond. De huizen op het voorplan moeten dan op de Koepoortkaai aan de **Koe-(poort)brug** gestaan hebben.

Huidige Veerkaai

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

Visserij

Samenvloeiing van Leie en Schelde
(Reep)

Deze **landtong** werd opgeblazen door de genie in 1908 om een betere doorvaart te bekomen voor schepen die van de dokken kwamen via de zwaaiikom aan de Dampoort of andersom.

Vanaf het **bruggenhoofd** is deze straat met haar dubbele bomenrij rond 1908 verdwenen. Heden is er op de peiler een rustplaats met banken uitkijkend op een brede vaargeul.

Richting zwembad Van Eyck

Richting Voorhoutkaai

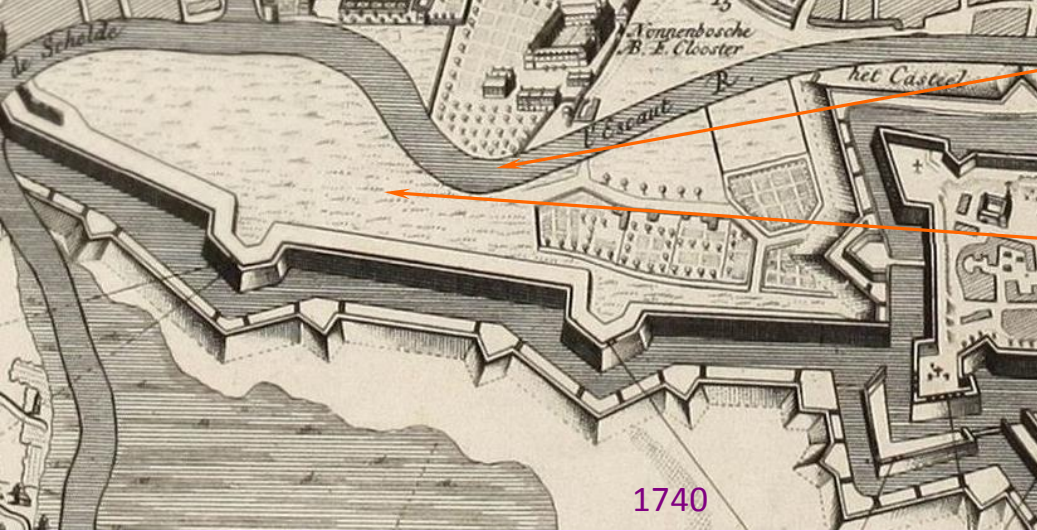

jehan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

Het zwembad Van Eyck.

De Visserij en de 2 bruggen.

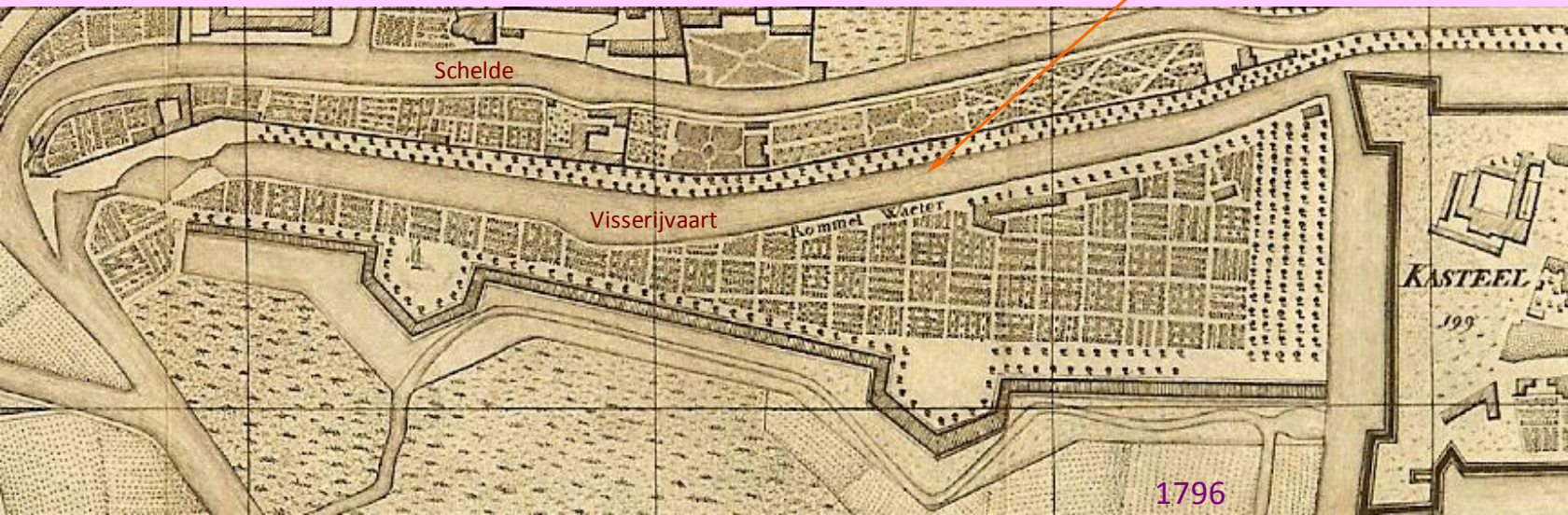

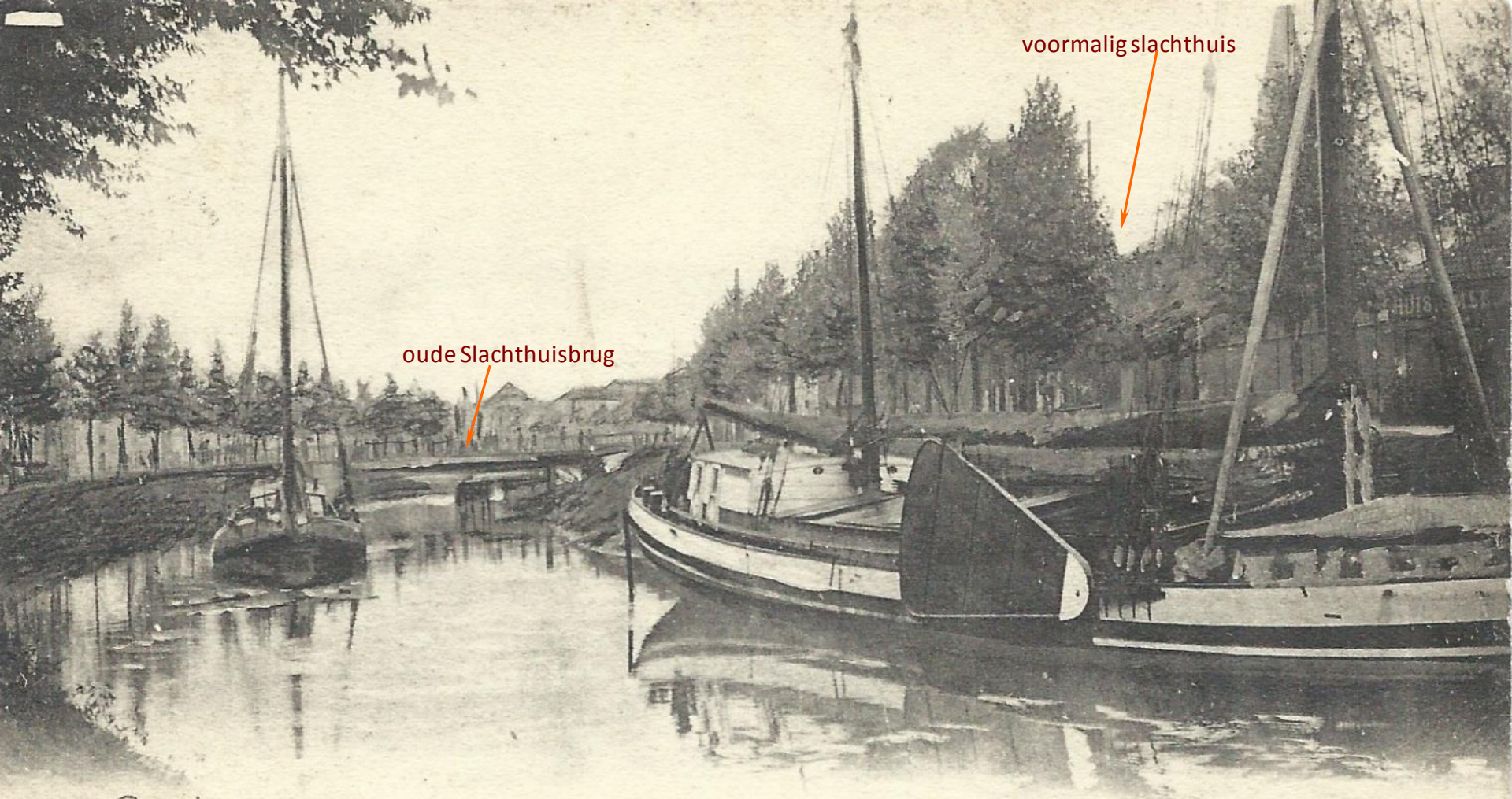
Aanvankelijk **kronkelde** de Nederlandsche tussen de Heirnis en het Spanjaard-kasteel. Om deze makkelijker bevaarbaar te maken trok men ze recht. Tevens kwam er een nieuw kanaal evenwijdig te liggen, het **Rommel-water** geheten. Deze term kwam van de lawaaierige watermolens die energie opleverden voor de bedrijfjes die zich talrijk ontplooiden op het Visserij-eiland dat ontstond tussen beide waterlopen.

Op kaarten uit het midden van de achttiende eeuw bestond het eiland voor een groot deel uit **braakliggend terrein**. Het Plan uit 1796 toont reeds een paar gebouwen en de rest van het eiland lijkt uit gestructureerde moestuintjes te bestaan.

In de loop van de negentiende eeuw werd dit eiland een drukke industriezone, er kwamen meerdere fabriekjes aangedreven door water- en/of windmolens. Tegen de 20^e eeuw aan veranderde de situatie en kwam er woningbouw. Veel van die huizen van toen zullen later in de 20e eeuw verdwijnen en vervangen worden door moderne flatgebouwen.

De Visserij, van wilde natuur naar moestuinten, over industriezone naar woonkern.

voormaligslachthuis

oude Slachthuisbrug

Gand

jahan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

Quai des pêcheries.

Er lagen 2 bruggen na elkaar. De **Van Eyck-** en de **Slachthuisbrug**. De eerste, genoemd naar het nabij gelegen zwembad Van Eyck was reeds in 1885 een vaste brug omdat het water eronder te ondiep was en slechts door kleinere plaatselijke schepen kon bevaren worden. De tweede, een draaibrug (de Visserij was toen een druk bevaren kanaal) werd genoemd naar het nabijgelegen slachthuis uit 1857. Zij was net zoals heden de bijzonderste bruggen had meermaals mankementen en men klaagde natuurlijk veel.

De beide bruggen werden aangepast in 1911. In 1926 werd de draaibrug vervangen door een wegdek in gewapend beton en diende daarvoor wat hoger te liggen voor de scheepvaart. In 1940 werd ze opgeblazen door onze genie. Er werd een **noodbrug** gebouwd die dienst deed tot 1956. De huidige brug is dus van 1956.

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

De Slachthuis- en de Van Eyckbrug en zwembad

Gand – L'entrée du Château des Comtes. II

Waarom kon J. Vn deze foto maar niet plaatsen?
"Hij was in spiegelbeeld afgedrukt geweest. Nu
hij terug juist staat, klopt alles". Althans zo dacht
hij er de Slachthuisbrug in te herkennen.

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

Slachthuisbrug

Gand – L'entrée du Château des Comtes. II (uitg. De Graeve, Gent)

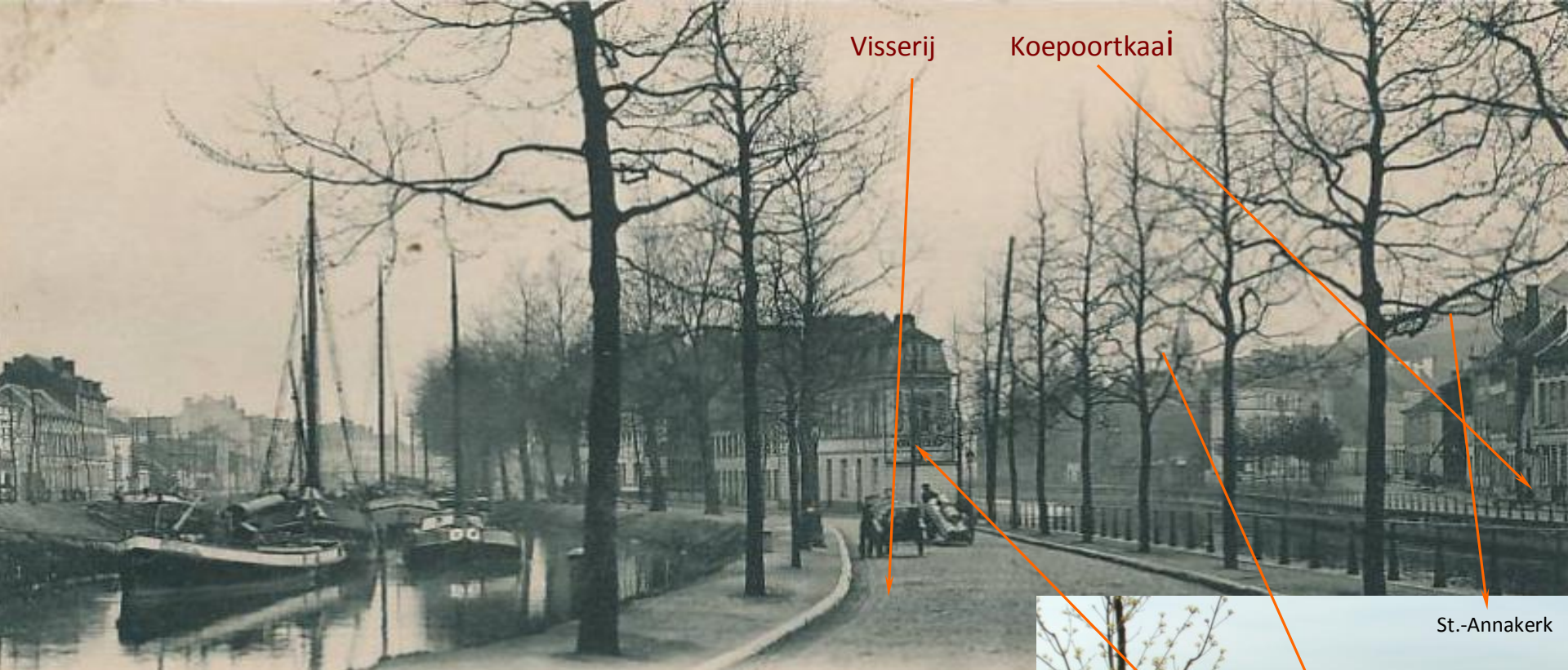
Sorry dat we jullie al jaren op een verkeerd spoor hebben gezet. Dat
het niks met het Gravensteen te maken had, daar moest je inderdaad
wel geen Gentenaar voor zijn. Omdat ik niet kon geloven dat het de
Slachthuisbrug was heb ik de postkaart gepost op een Facebookgroep
over Gent. Vele reacties en gissingen stroomden binnen. Marc Bau-
wens verwees naar Charleroi dankzij een tip van een schippersgroep.
Aldus na wat googelen op de verzamelaarsite
<https://www.delcampe.net/nl/verzamelingen/> is deze queeste met
succes afgerond. Het is de Nieuwstraatbrug over de Samber in
Marchienne-au-pont, een deelgemeente van Charleroi.

Marchienne-au-pont -- Pont de la rue Neuve

Édition Bertrand, Marchiennes.

cha papa, cha maman:
je suis arrivé à bon port et je
crois que je me plairai bien.

Kijk es hoe druk het was op de Visserijvaart! (zie ook vlg.dia)

De visserij was in de 19e en tot een eind in de 20e eeuw één van de drukst bevaren Gentse waterlopen waardoor de opengedraaide bruggen het autoverkeer regelmatig parten speelden.

johan@sint-pietersdexp.be
www.sint-pietersdexp.be

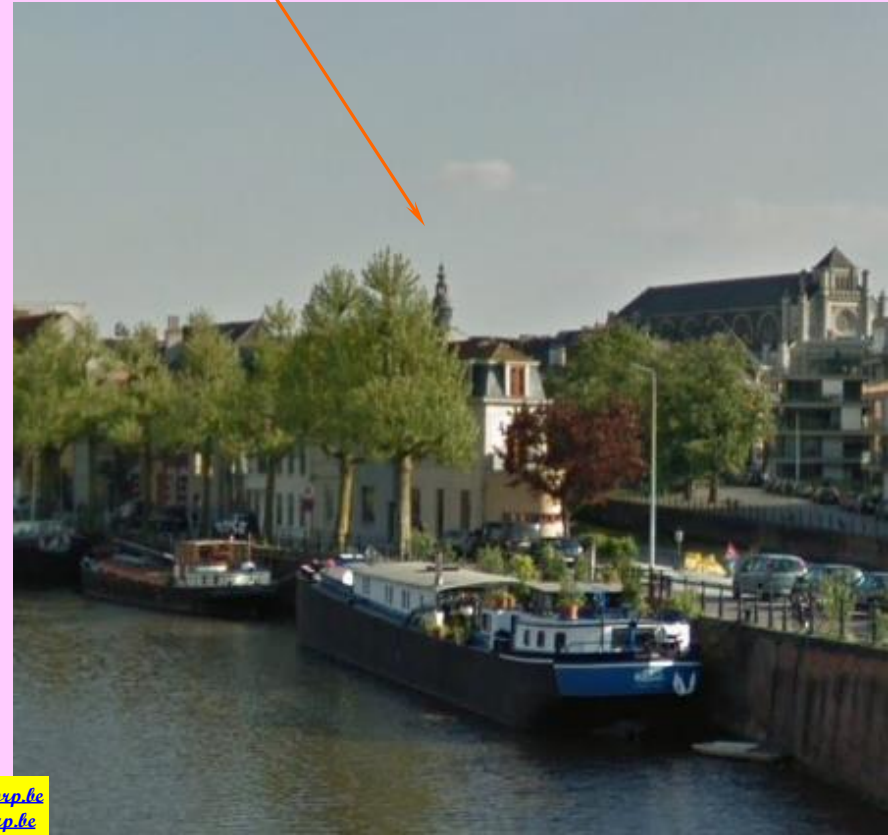

Gand. La Pêcherie.

Postkaart v/d Visserijvaart genomen vanaf de Slachthuisbrug verzonden eind 19^e eeuw. Het **torentje** v/d Nieuwen Bosch steekt net boven het hoekhuis op de Visserij uit.

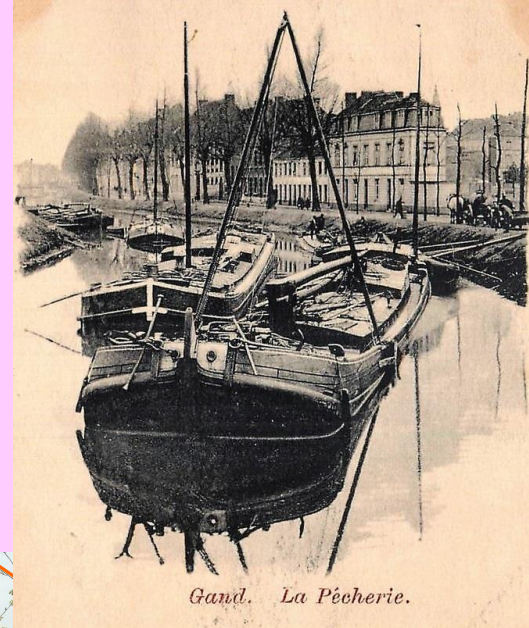
Deze kaart illustreert mede de bedrijvigheid op en langs het water. Ver geet niet dat in de 19^e eeuw de Visserij een industriezone was en bezaaid was met fabriekjes van alles en nog wat.

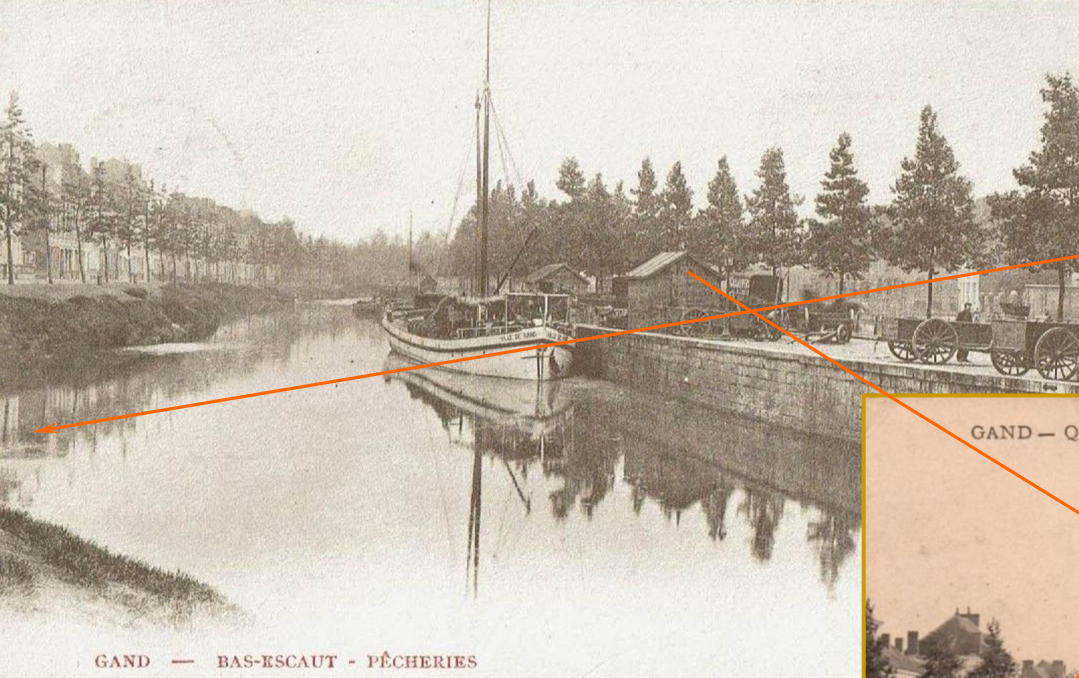

Niet lang nadat de foto links genomen werd rooide men deze bomen aan weerszijden van de Visserijvaart voor de aanleg van de kaaimuren die voorzien werden van balustraden.

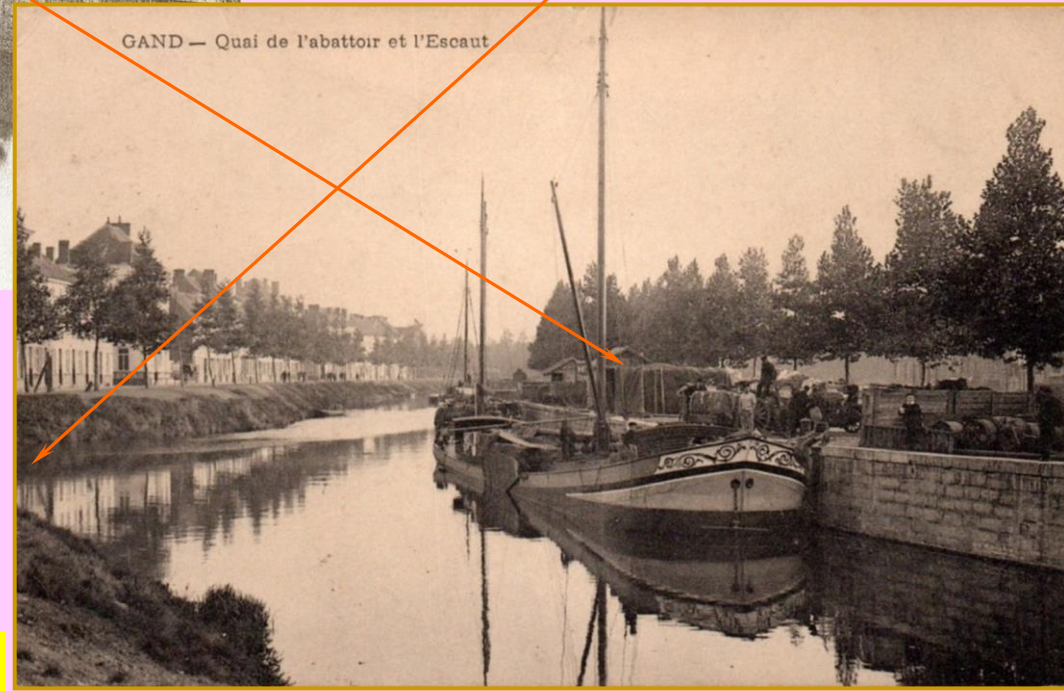

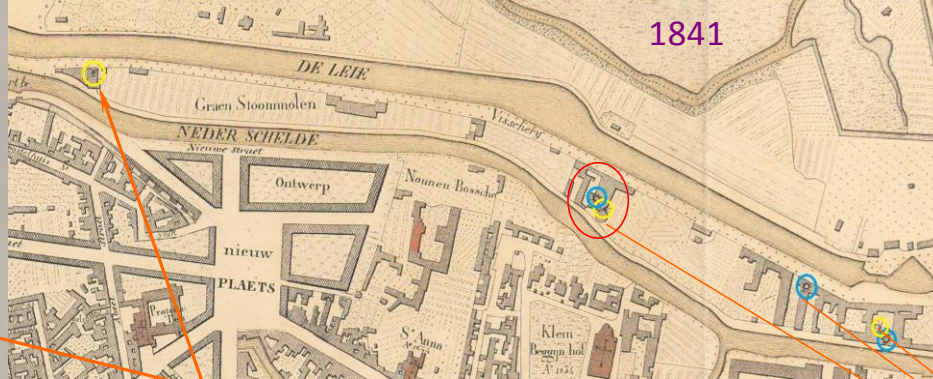
Tussen 1907 en 1909 werden er langs de Visserijvaart op de beide oevers kaaimuren gebouwd.

Beide postkaarten illustreren de Visserij die toen nog tot op de hoogte van de huidige straat Tussen 't Pas kwam. Links op beide zichten zien we de aanzet van de **Pauwvaart** richting zwaai kom naar de Dampoort. Beide schepen liggen aange-meerd op de Visserijvaart. Rechts van de bomenrij loopt de Leie met langs haar oever de huizen op de Nieuwbrugkaai.

Dit deel v/d Visserij werd opgeblazen door de genietroepen om de scheepvaart te faciliteren

1841

Rond 1846 de papiermolen van Delahaye genoemd

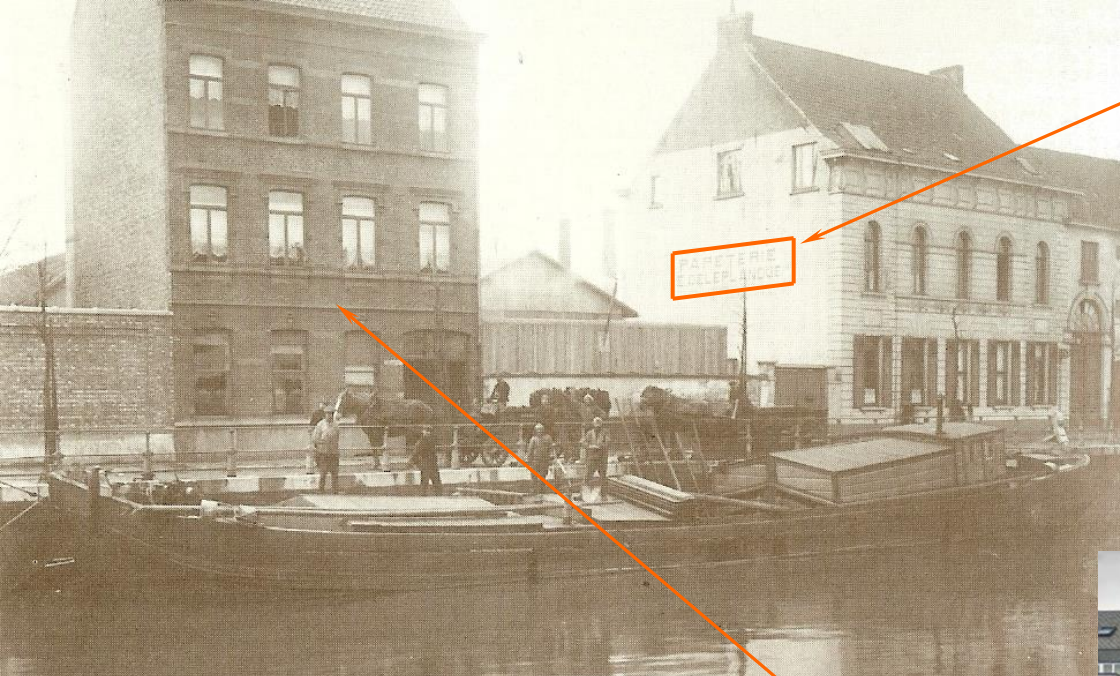
Deze achtkantige houten **windmolen** uit 1808 werd gebouwd bovenop een bestaande watermolen uit 1788 (combinatie water/windkracht). **Het water sputtert er duidelijk uit**. Om een watermolen te laten draaien moet er een hoogteverschil zijn. Er lagen schotbalken om het water in de stad 's winters op een lager niveau te brengen aan de **Pasbrug (D18)** en de sluis aan de Vlaamse kaai regelde het water voor de scheepvaart. Een ondergronds kanaaltje tussen beide waterlopen thv de watermolen liet hem draaien. De windmolen werd reeds afgebroken in 1845 en de watermolen verdween in 1879, op het laatst eigendom van Deleplanque Alf., papierfabrikant en snuifmaalter, toen **Visserij n° 14**.

Nieuwen Bosch

Koepoortkaai

Achtersvisserij

In de 19^e eeuw stonden er op de Visserij meerde-re water- en windmolens om fabrikanten van de nodige energie te voorzien. Niet voor niks dat men er sprak van het **rommel-water**, want die watermolens veroorzaakten heel wat gerommel.

E. DELEPLANQUE & Cie
VISSCHERIJ — 11-12 — PÊCHERIE
PAPIEREN EN ZAKKEN — PAPIERS ET SACHETS
Exposition internationale de Gand, 1913

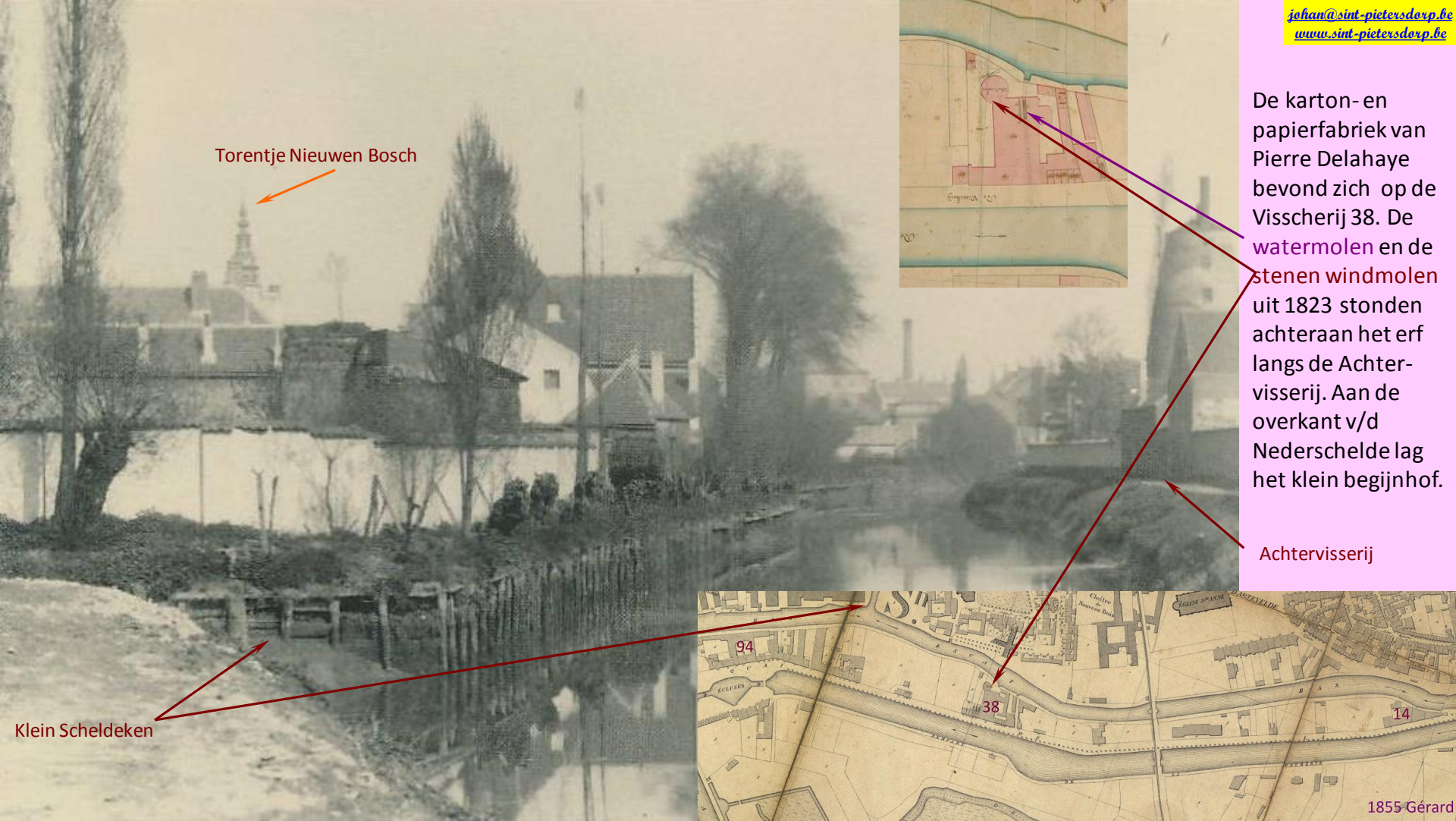
E. Deleplanque, een zoon van Alf., eigenaar v/d gewezen papiermolen op de vorige dia, vormde de onderneming op de Visserij om tot een papierhandel, ondertussen was er al heel wat herverkaveld en bijgebouwd op de Visserij zodat het adres diende aangepast met de nummers 11 & 12. Op vandaag Visserij 16 & 17.

Op de voorgrond wordt er een kolenschip gelost. De kolenhandel was gevestigd in het huis op de achtergrond van **J. Bracke**, kolenkoopman op de Visserij 13. Heden het appartementsgebouw 20-29.

Op het terrein v/d Visserij 108 werd er tegen het eind v/d 18^e eeuw aan de Nederschelde een **watermolen** gebouwd door J.-B. Beelaert voor het malen van verfhout. Rond 1830 werd er nog enkel schors gemalen door Van Wijck. Anatole Lebegge was de laatste molenaar en gebruikte de watermolen voor het malen van tabak tot hij er in 1873 mee op-hield. Het adres was toen Visserij 47.

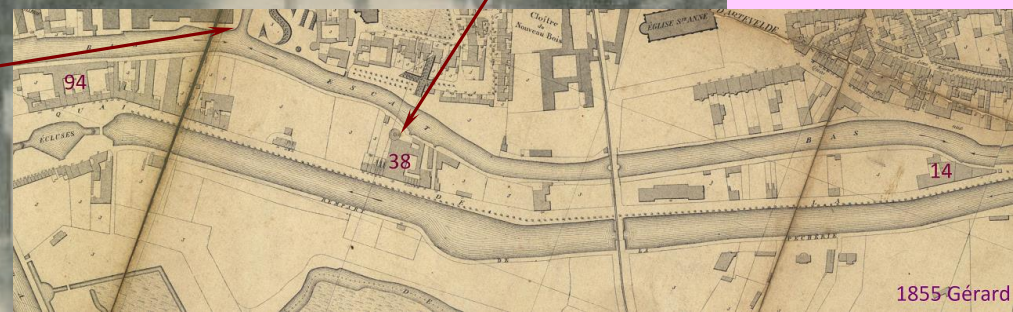

Torentje Nieuwen Bosch

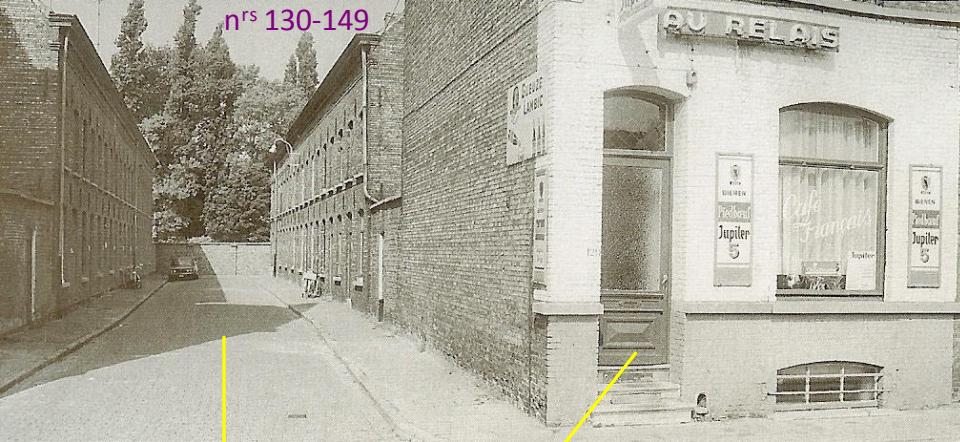

De karton- en papierfabriek van Pierre Delahaye bevond zich op de Visscherij 38. De watermolen en de stenen windmolen uit 1823 stonden achteraan het erf langs de Achtervisserij. Aan de overkant v/d Nederschelde lag het klein beginnhof.

Achtervisserij

Klein Scheldeken

n^{rs} 130-149

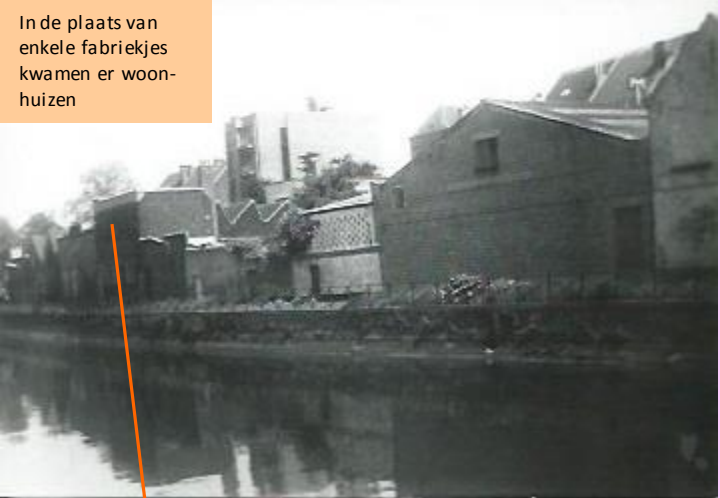
n^{rs} 111-126

Voor de bouw in 1888 van deze 2 beluiken (de huidige nummers 111 tot 126 & 130 tot 149) stond er hier nog de 18^e-eeuwse watermolen die draaide op het waterverval tussen de Visserij (Rommelwater) en de Nederschelde. Een windmolen zorgde voor de nodige energie voor de papierfabriek op die momenten dat de watermolen niet kon draaien, zie volgende dia.

De twee Visserijbeluiken

In de plaats van enkele fabriekjes kwamen er woonhuizen

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

De Achtervisserij is ook bijna onherkenbaar veranderd

Na de geleidelijke afbraak van het Spaans Kasteel werden hier in deze buurt in 1868 verschillende straten getrokken, de Puinstraat, Ossenstraat, later de Ooilamstraat en Paardenstraat. Vele huizen zullen echter opnieuw verdwijnen vanaf 1965 om ze te vervangen door appartementen.

De hoek v/d Puinstraat aan de Lousbergskaai in 1976, heden nieuwbouw appartementen.

jehan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

Het Koningin Astridpark (0,84ha) is toegankelijk voor het publiek sinds 1949. Het ontstond door het samenvoegen van de aangelgde tuin van het domein van **villa De Grootte** (1793) en de aanpalende eigendom van de adellijke familie Piers de Raveschoot. J. De Grootte was destijds consul in Gent voor Peru.

De Groendienst van de stad was in de villa gevestigd tot 2018. Nadien verkocht de stad dit fraai gebouw. Het park bleef openbaar domein.

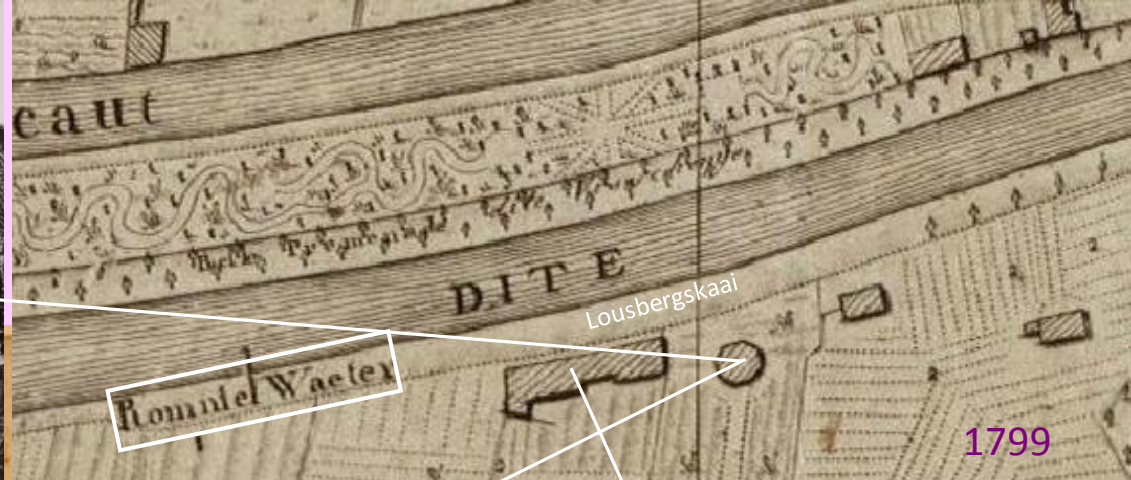
jehan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

Standbeel van koningin Astrid

Opgericht in 1950

Op beide aquarellen uit het begin v/d 19e eeuw is het paviljoen te zien. Wie van wie heeft afgekeken is mij niet duidelijk, of zijn beide werken van één en dezelfde kunstenaar. Bemerk het toompje kippen langs de waterkant.

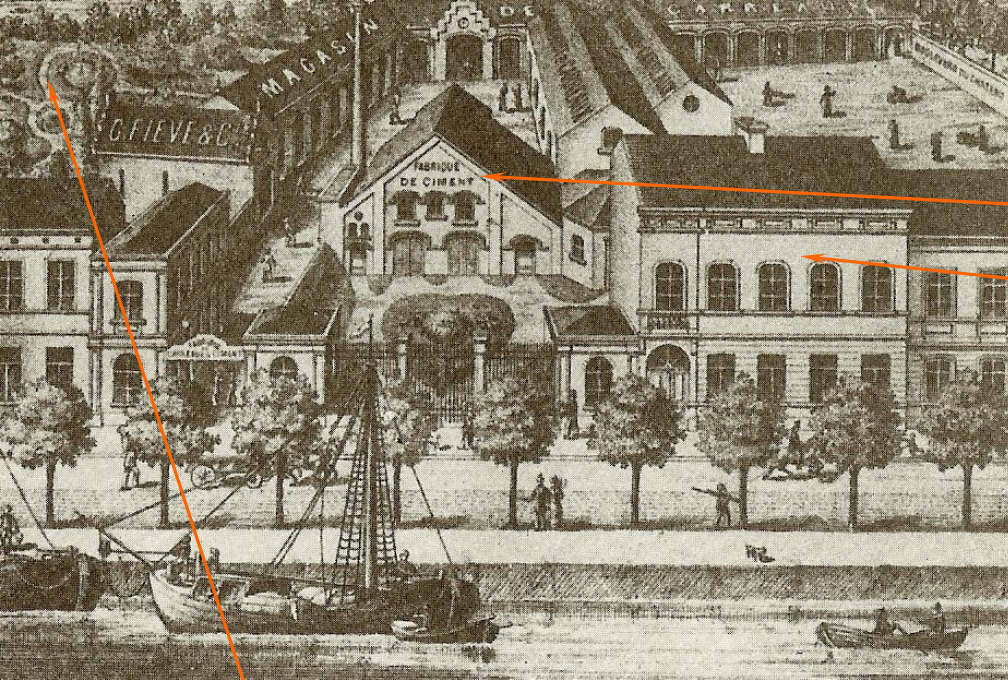
Lousbergskaaï 32, oorspronkelijk buitenhuis, volgens oude aquarel paviljoen van N. Blancart, ontwerp van architect Pisson in 1793. Nadien, zij het in aangepaste vorm uit de tweede helft van de 19e eeuw 'Villa De Groote' genoemd naar de laatste eigenaar. Vanaf 1949 politiebureau en openstelling van de tuin als 'Astridpark', dat ontstond door samenvoeging met de aanlengende eigendom van Piers de Raveschoot.

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

G. FIÉVÉ & Cie
 Fabricants de carreaux et dalles en ciment
 BOULEVARD LOUSBERGS, 22
 Ziet Cimentfabrikanten, Tras- en Plaastermagazijnen.

De cementtegelfabriek Gustave Fiévé & Cie was gelegen aan de Lousbergskaai sinds 1871 op het n^r 12. In 1893 werd het 22 en heden herkennen we in de burgerwoning op n^r 40 nog het woonhuis van het gezin Fiévé nog steeds.

Een deel v/d voormalige fraaie lusttuin met typische kenmerken v/d Engelse landshapsstijl rond de "Villa De Groote", aldus genaamd naar de laatste particuliere eigenaar. Vandaag het Koningin Astridpark.

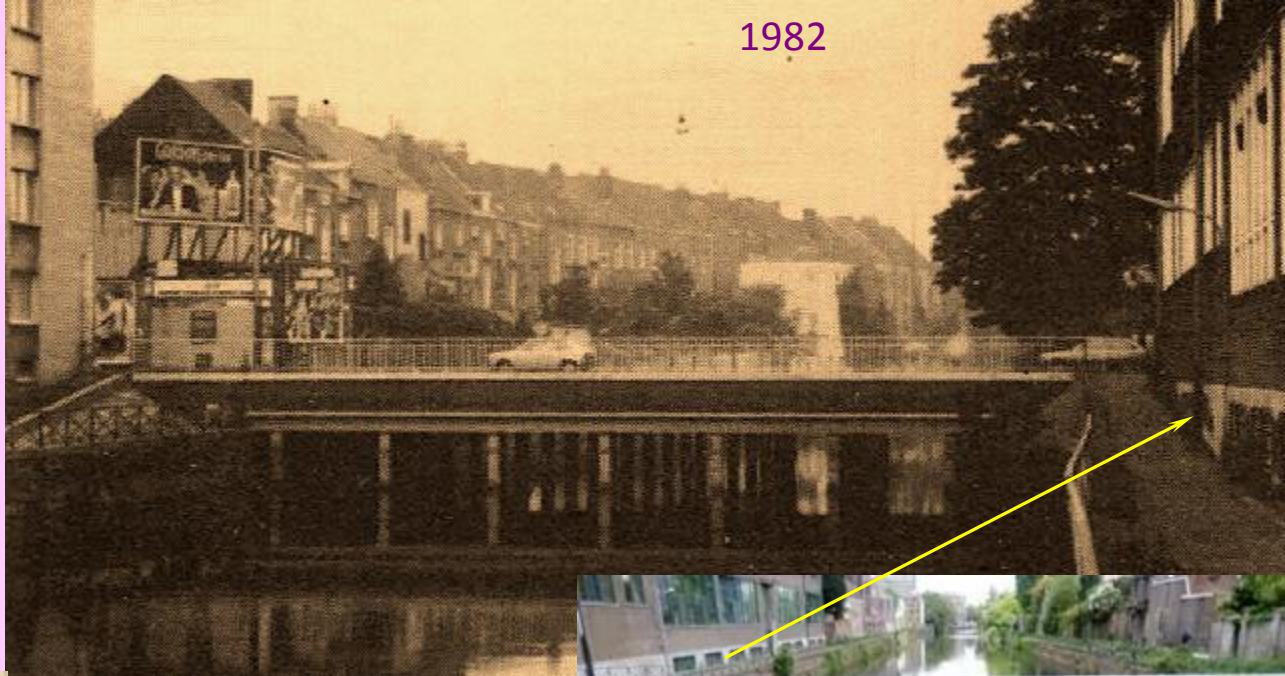
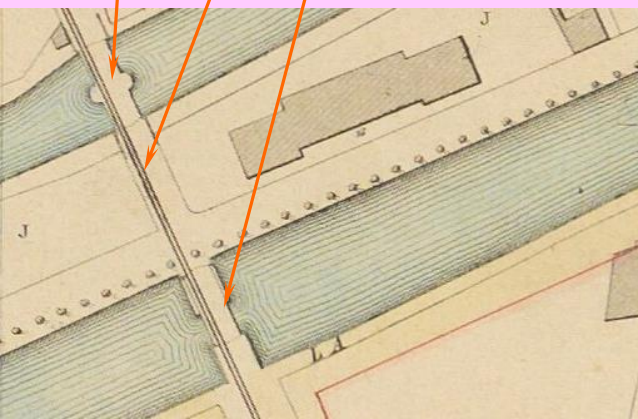

Beide foto's tonen een beeld
v/d Visserijvaart richting 't
stad van op de Lousbergs-
brug, dus links de Visserij en
rechts de Lousbergskaai.

De **Nieuwebosbrug** en de **Lousbergsbrug** werden bijna tezelfdertijd verwezenlijkt. Alles is ontstaan na de ontmanteling van het Spaans Kasteel, toen er gronden vrijkwamen om het goederenstation v/d Dampoort uit te bouwen, maar vooral om een verbinding te maken met de Gentse haven. Men verbond in 1856 Gent-Zuid met de dokken door een **spoorlijn** aan te leggen die door de eigendom van de Nieuwenbosch liep. Zo moest verder de Visserij en de Nederschelde overbrugd worden en via de Kasteellaan kon men zo het goederenstation en de haven bereiken. De Visserij of Rommelwater werd aangelegd in het midden van de 18^e eeuw en daar vaarden de meeste boten. De **Nederschelde** die er evenwijdig aan lag was een veel rustiger vaarwater.

1982

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

De huidige **Nieuwebosbrug**, aanvankelijk een draaibrug voor de scheepvaart, verbond destijds de Visserij met de rest van 't stad. In 1886 werd deze vervangen door een verhoogde vaste brug. Rond 1962-'63 heeft men die 2^e brug terug afgebroken om ze te verbreden tot 14m. (foto boven).

Lousbergskaai
draaipunt
Kasteellaan

De Lousbergbrug in het verlengde was een brug met vele problemen. Onder deze brug door was de scheepvaart intens en ze moest wel tot soms 90 keer per dag open- en toegedraaid worden, met het nodige wachten tot gevolg, zonder v/d mankementen te spreken. Na de afschaffing v/h spoor over deze brug in 1874 paste men de brug wat aan en namen ook de problemen iets af. In 1865 stortte de brug ineens in. Er kwam een noodbrug voor met een vrije doorgang voor de scheepvaart van 4m hoogte.

In 1886 bouwde men een nieuwe draaibrug. In 1901 kwam daarnaast een voetgangersbrug die een vrije hoogte had van 4,25 m. De draaibrug van 1886 werd in 1940 opgeblazen door onze eigen troepen! De Duitsers lieten onmiddellijk een noodbrug bouwen die in dienst bleef tot 1955.

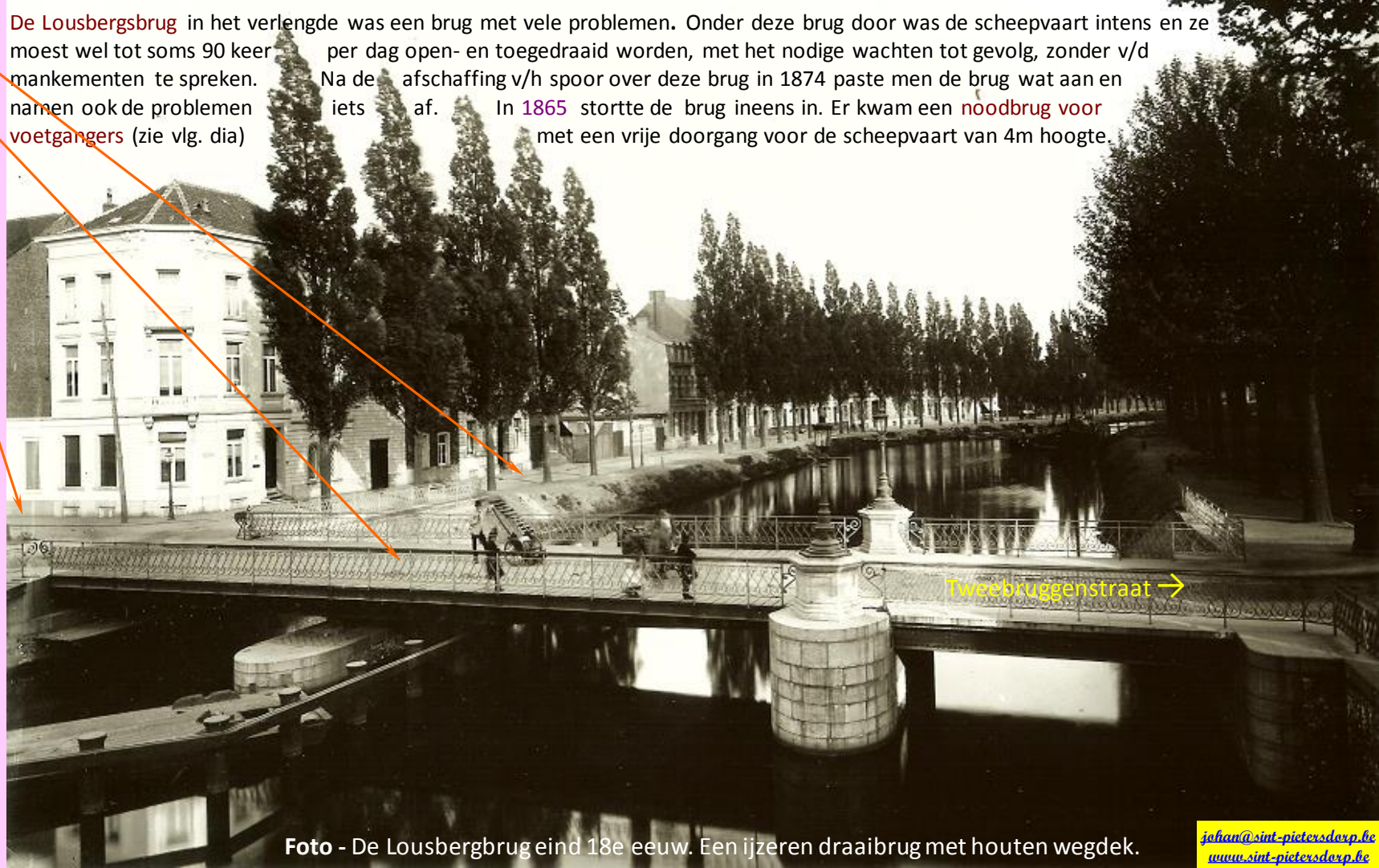

Foto - De Lousbergbrug eind 18e eeuw. Een ijzeren draaibrug met houten wegdek.

Lousbergskaai

Visserijkaai

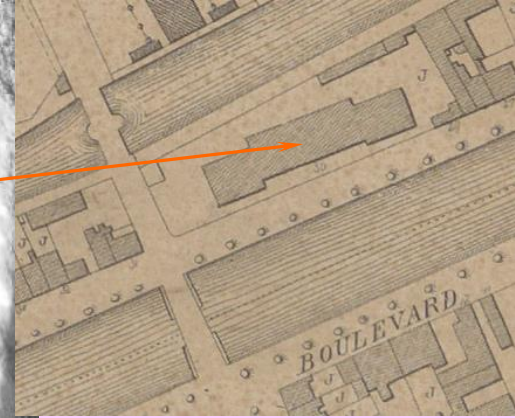
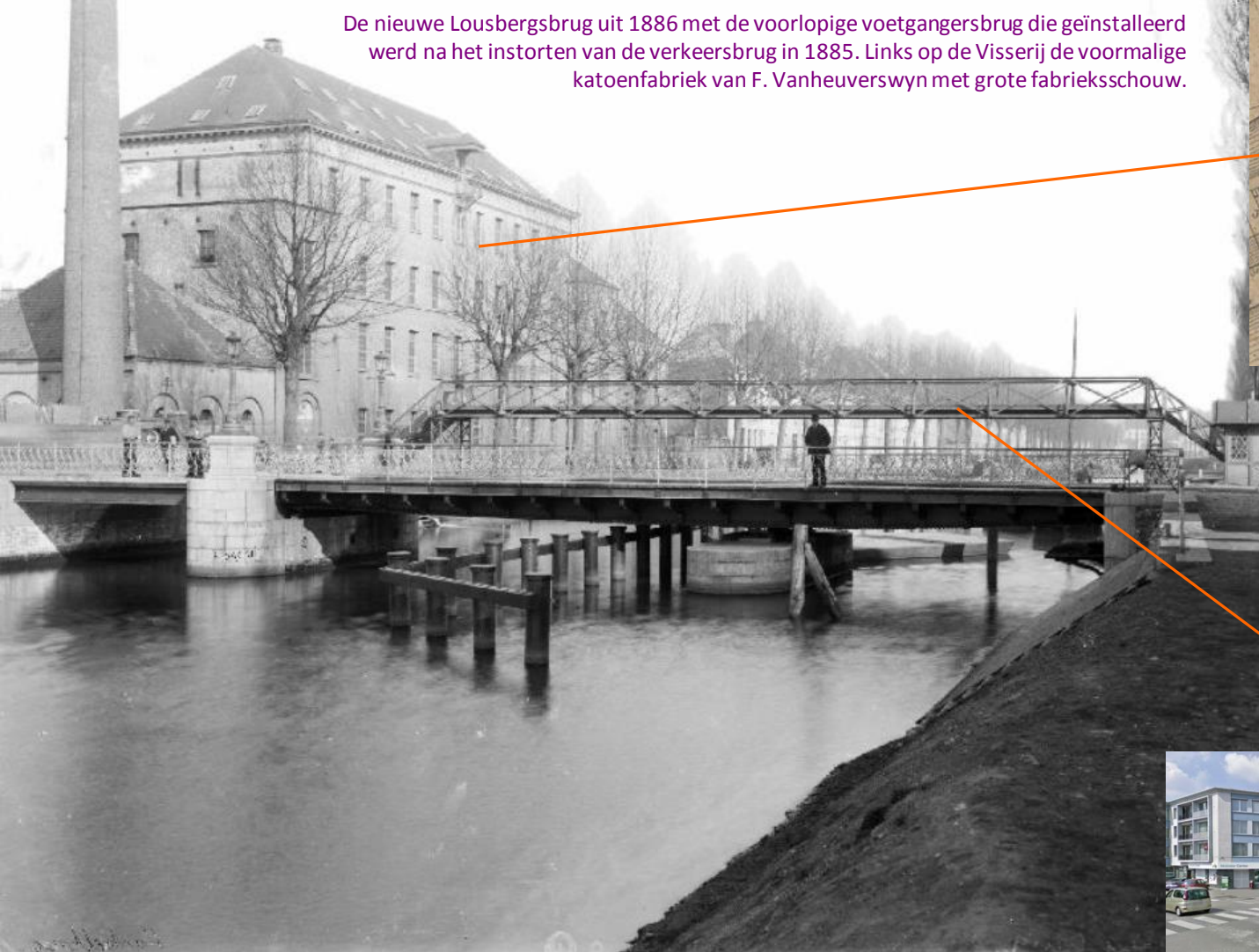
Edition H. B. Gand, dépose

Boulevard Lonsberg

31-10-02.

Gand

De nieuwe Lousbergsbrug uit 1886 met de voorlopige voetgangersbrug die geïnstalleerd werd na het instorten van de verkeersbrug in 1885. Links op de Visserij de voormalige katoenfabriek van F. Vanheeuverswyn met grote fabrieksschouw.

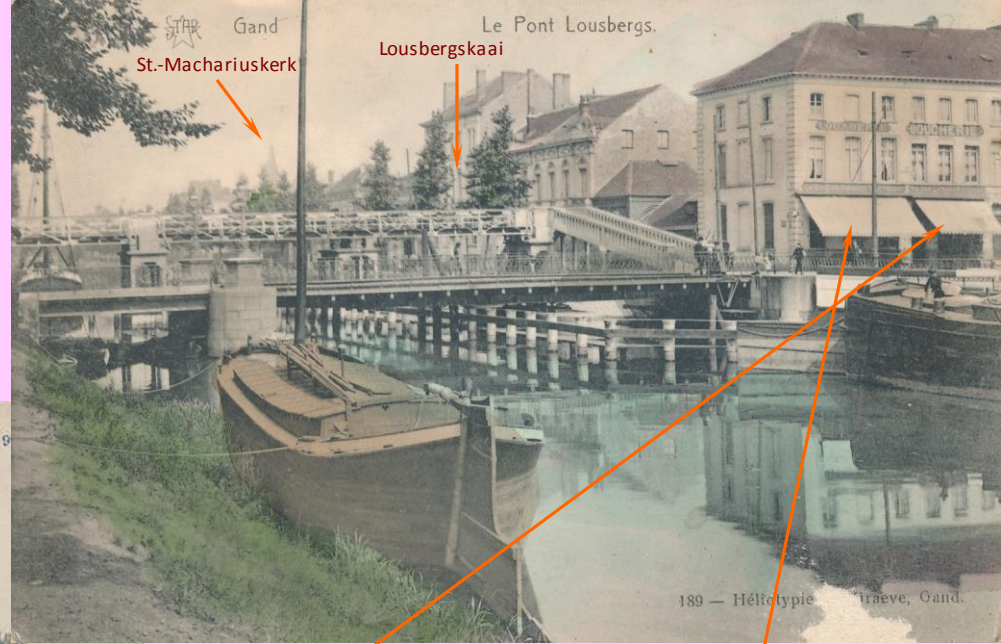

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

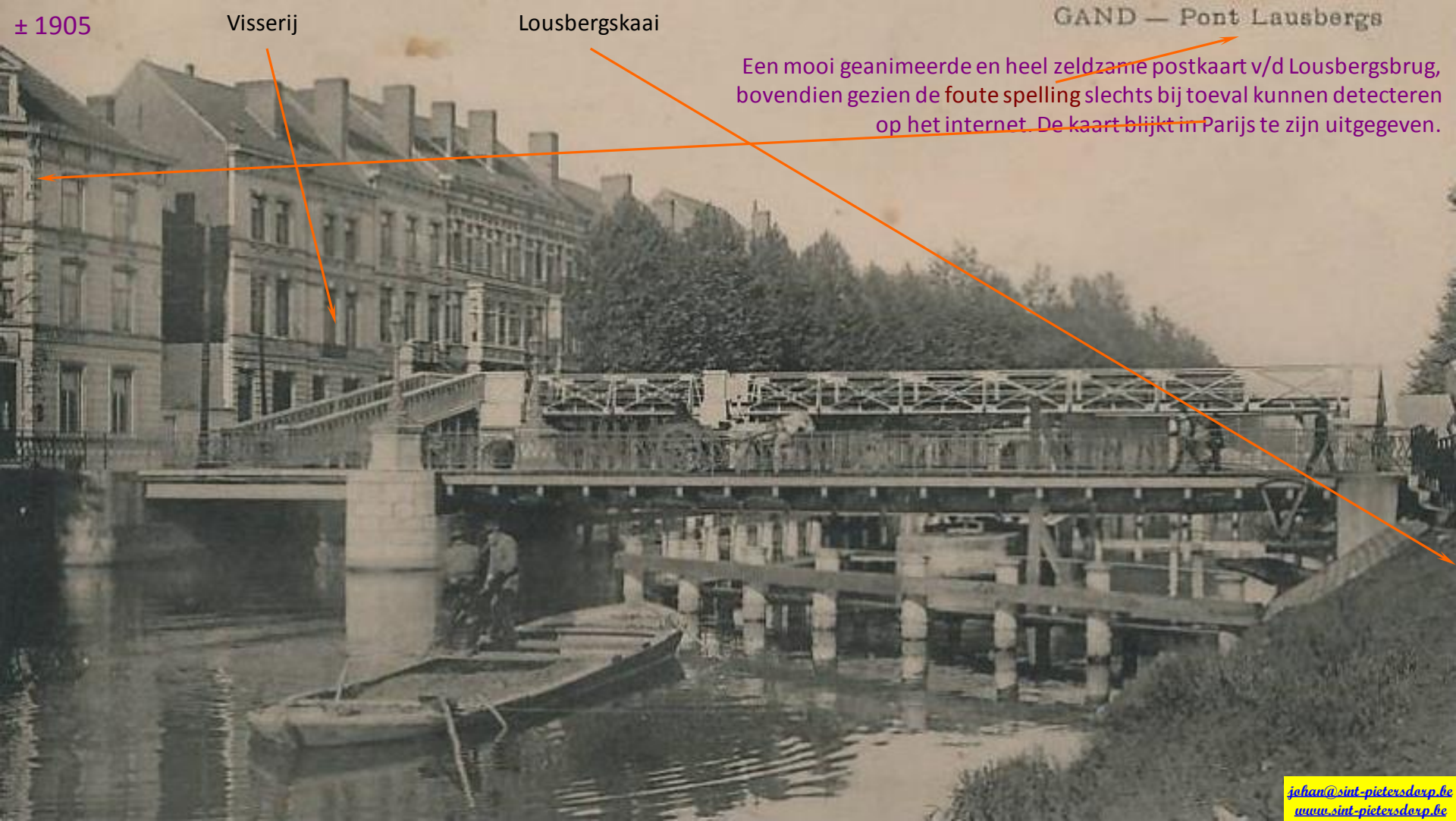
Twee foto's van de draaibrug uit 1886 rond 1905 met ernaast de nieuwe voetgangersbrug uit 1901.

De katoenfabriek en de fabrieksschouw die op de hoek aan de Visserij naast de brug stonden zijn verdwenen en burgerwoningen kwamen in de plaats.

Op de Kasteellaan 1 woonde destijds w^{we} E. Vertriest een rijtuigverhuurster en café-uitbaatster en op het n^r 3 de slager T. Vanlancker.

± 1905

Visserij

Lousbergskaai

GAND — Pont Lousbergs

Een mooi geanimeerde en heel zeldzame postkaart v/d Lousbergsbrug, bovendien gezien de foute spelling slechts bij toeval kunnen detecteren op het internet. De kaart blijkt in Parijs te zijn uitgegeven.

De dubbele wipbrug geplaatst door de Duitse bezetter in 1940 als noodbrug
zowel voor het verkeer als voor voetgangers. Zij bleef in dienst tot 1955.

1953

Tweebruggenstraat

Lousbergskaai

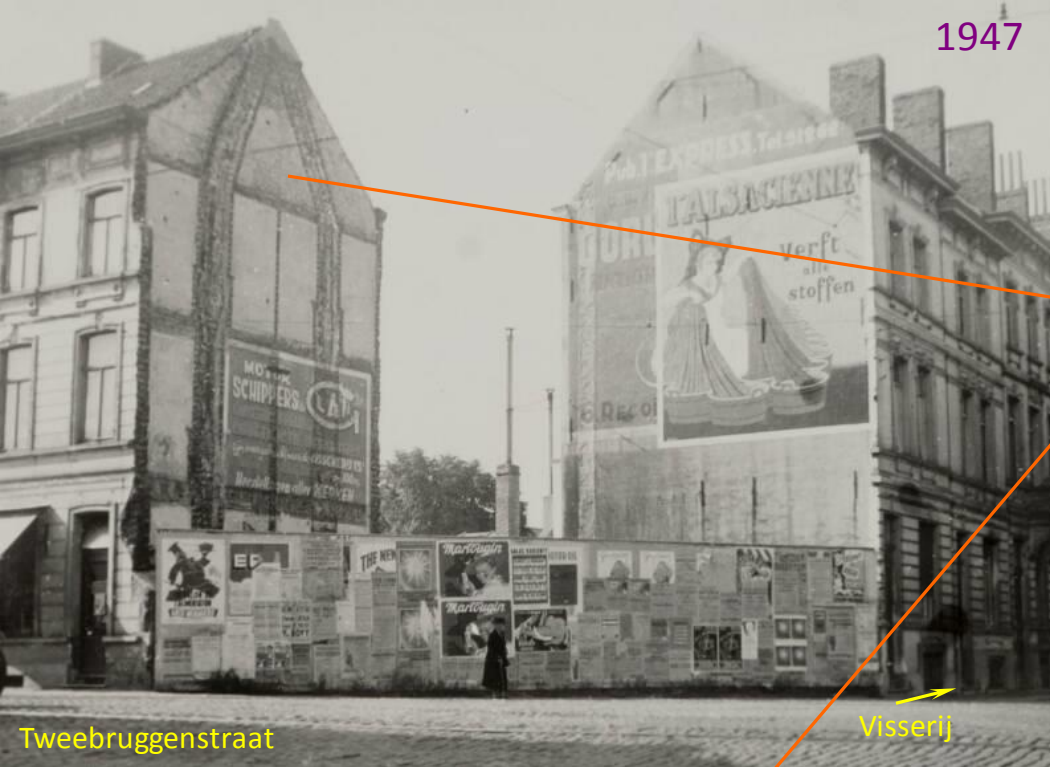

Loubergbrug

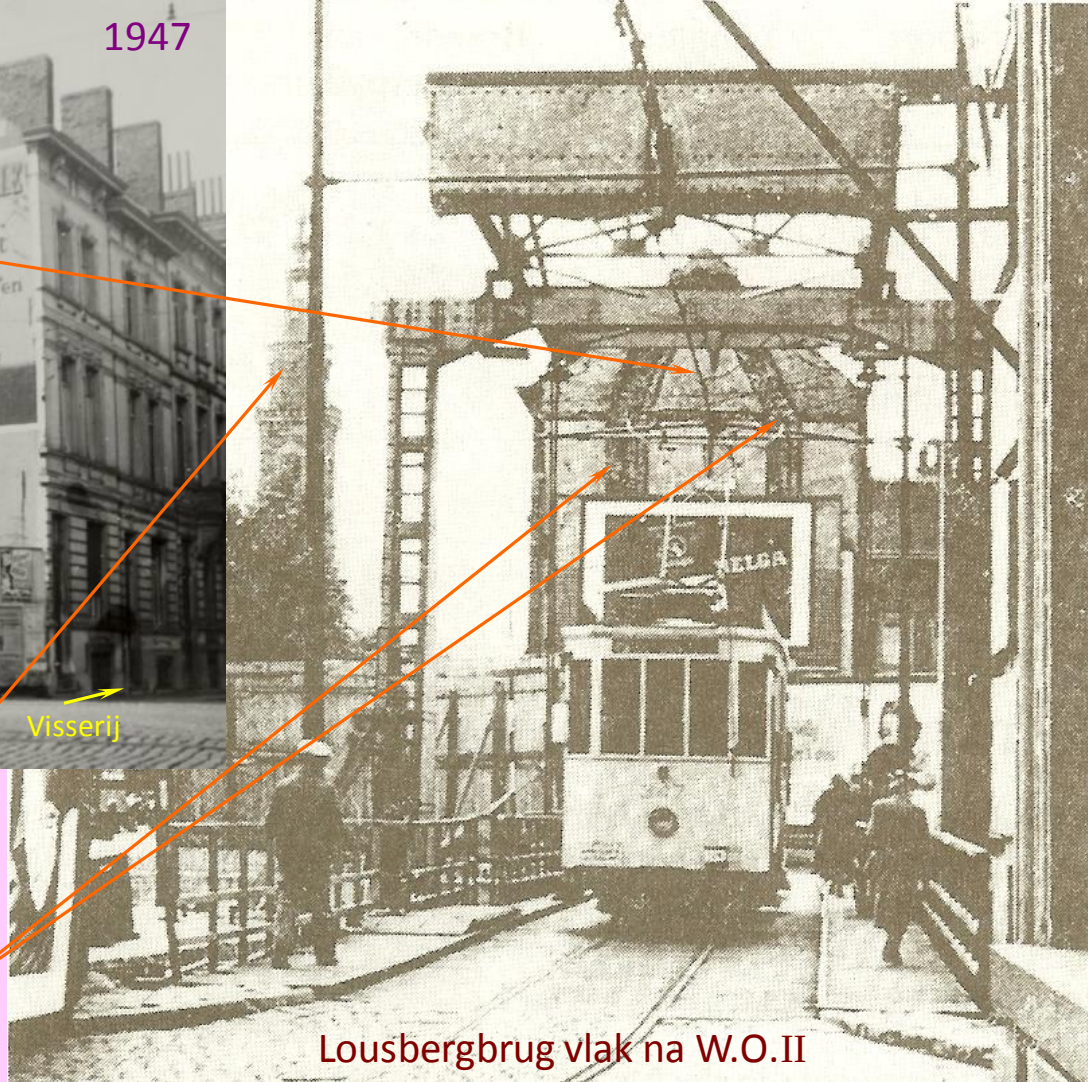
De Duitse bezetter plaatste een noodbrug type ophaal- of wipbrug. Deze bleef in gebruik tot 1955. Let hier op het **contragewicht** die de opgehaalde brug in balans houdt.

johan@sint-pietersdexp.be
www.sint-pietersdexp.be

Foto - De opgehaalde wipbrug van Duits ontwerp.

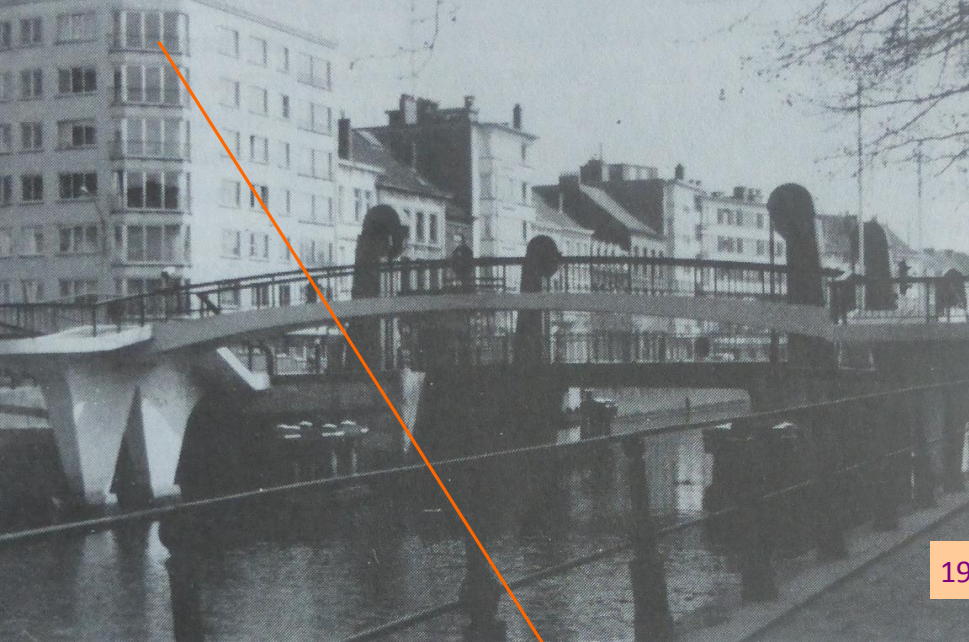

Het torentje van
de Nieuwen Bosch

jahan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

Foto rechts - De Duitse wipbrug.
Het hoekhuis op de Visserij is afgebroken. Let op het huis op
de achtergrond in de Tweebruggenstraat met de roetresten
op de zijwand van de twee verdwenen schouwkokers.

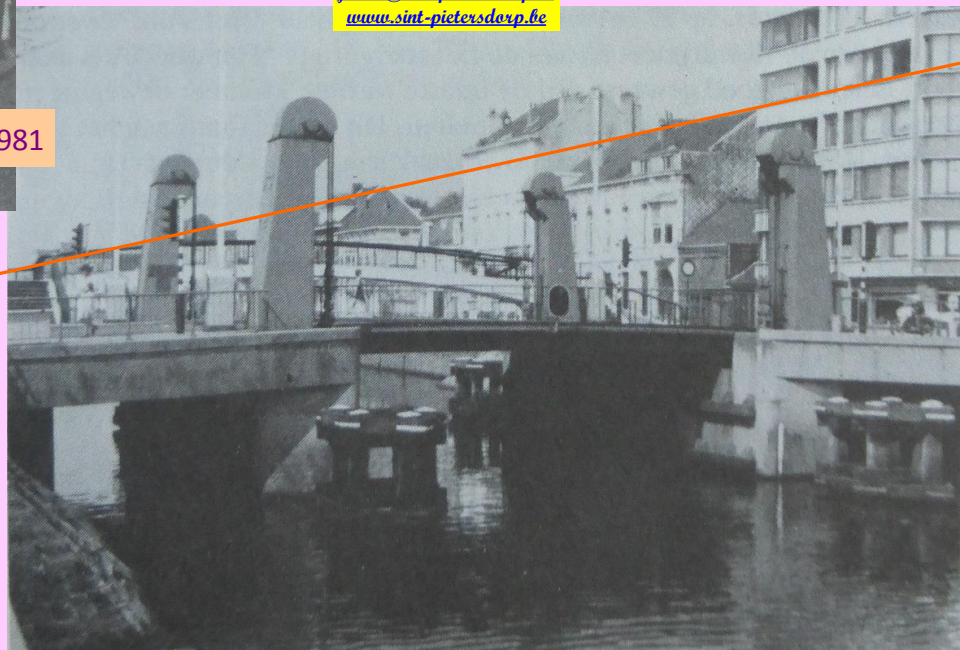

In 1955 was de noodbrug uit de oorlog aan vervanging toe, geen draai- noch kip- maar een **hefbrug**. Deze werd in gebruik gesteld in 1956. In 1957 kwam er ook een vaste **voetgangersbrug** naast te liggen met een vrije doorvaarthoogte van 5,72m.

In 1967-'68 werd de Ringvaart in gebruik genomen en namen ook de ongemakken rond deze brug verder af. Buiten de putten en problemen van het asfalt op de brug **kan men er bijna zeker van zijn dat de Lousbergbrug de grootste zorg was van alle Gentse bruggen.**

jeahan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

1981

Schip volgeladen met hooi

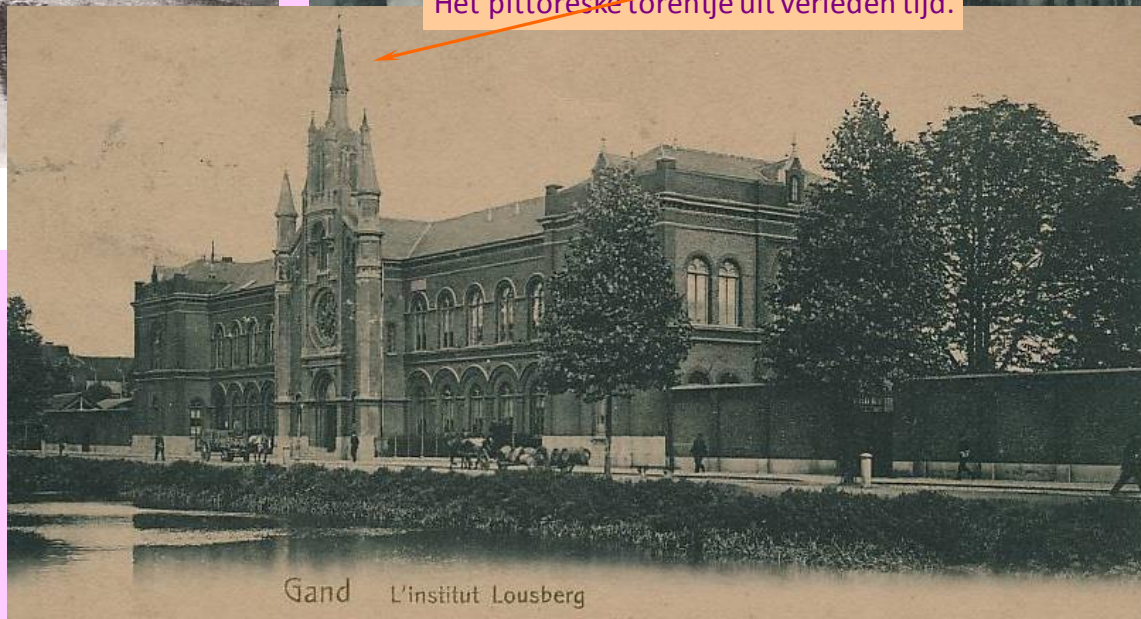
Het Lousbergsgesticht langs de Visserijvaart

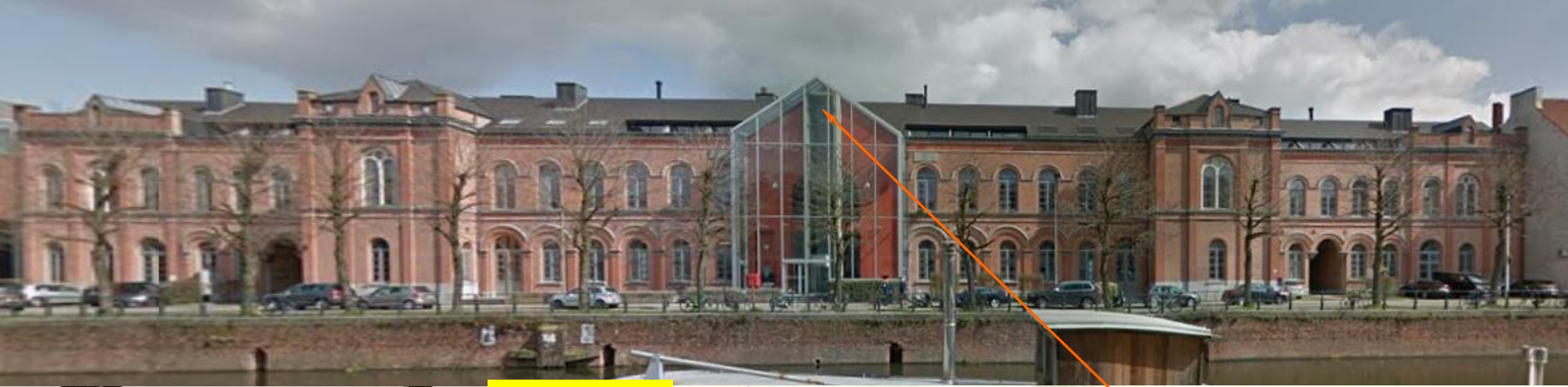

Het pittoreske torentje uit verleden tijd.

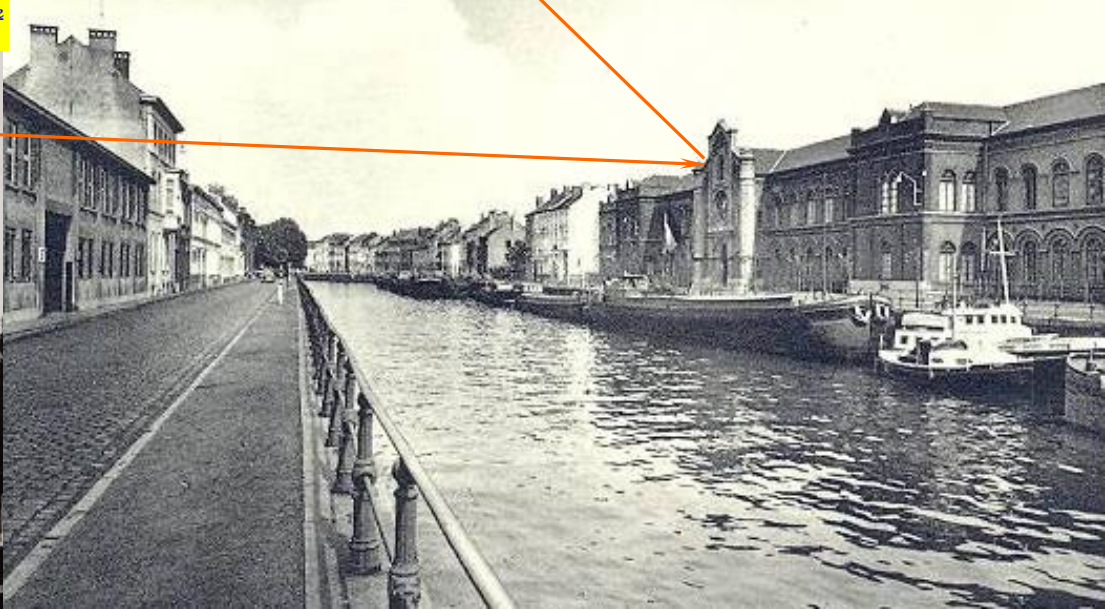
GESTICHT VOOR GEBREKELIJKE WERKLIEDEN DER FABRIEKEN, genaamd *Godshuis Ferdinand Lousbergs*, boulevard **Lousbergs 25**.

Bij zijn dood op 31 aug. 1859 liet Ferdinand Lousbergs een legaat van 400.000 Fr. na voor de bouw en uitrusting van een gesticht voor bejaarden en mindervaliden, in de eerste plaats bedoeld voor de arbeiders van zijn eigen fabriek. Kort voor zijn dood had Ferdinand zelf hiervoor de nodige grond gekocht. Het ging om een terrein van iets meer dan 1,27 ha.

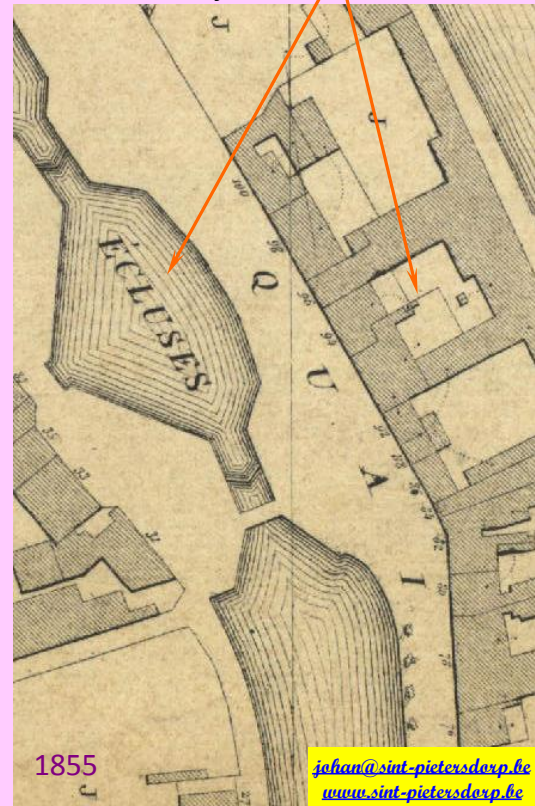

jehan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

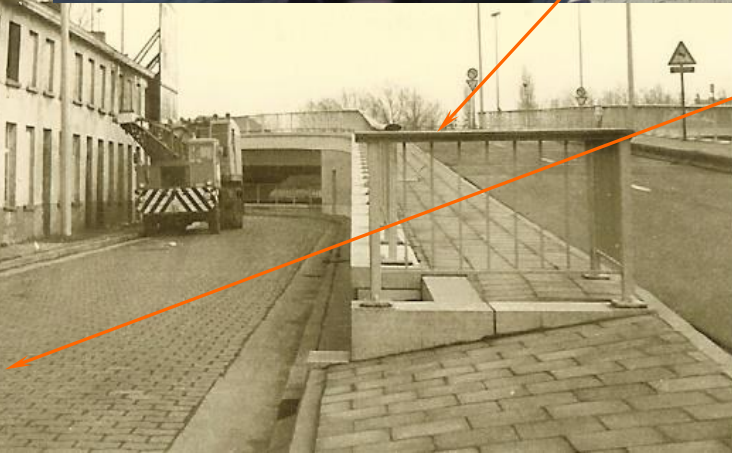
Een porseleinkaart v/d stenen windmolen van papierfabrikant Toefaert ± 1842 gevestigd op de Visserij 48, vis à vis le bassin, m.a.w. tegenover de waterkom. Vanaf ± 1846 kreeg de site de n^{rs} 92-96 toegekend. Dit is ongeveer t.h.v het Visserijpark aan het eind v/d Visserij.

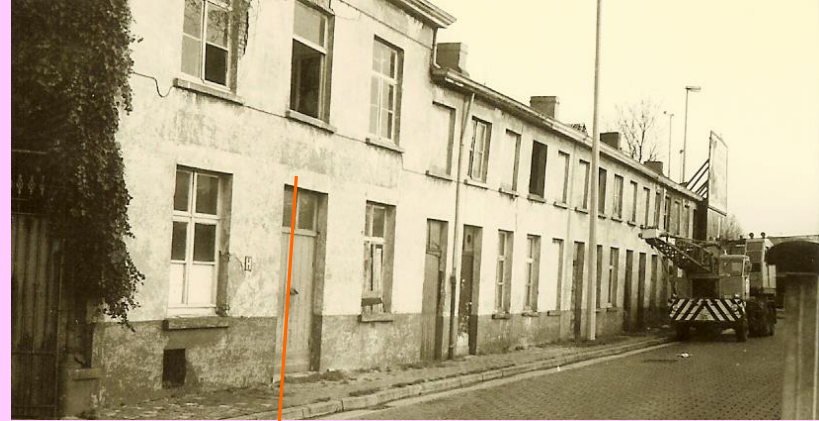
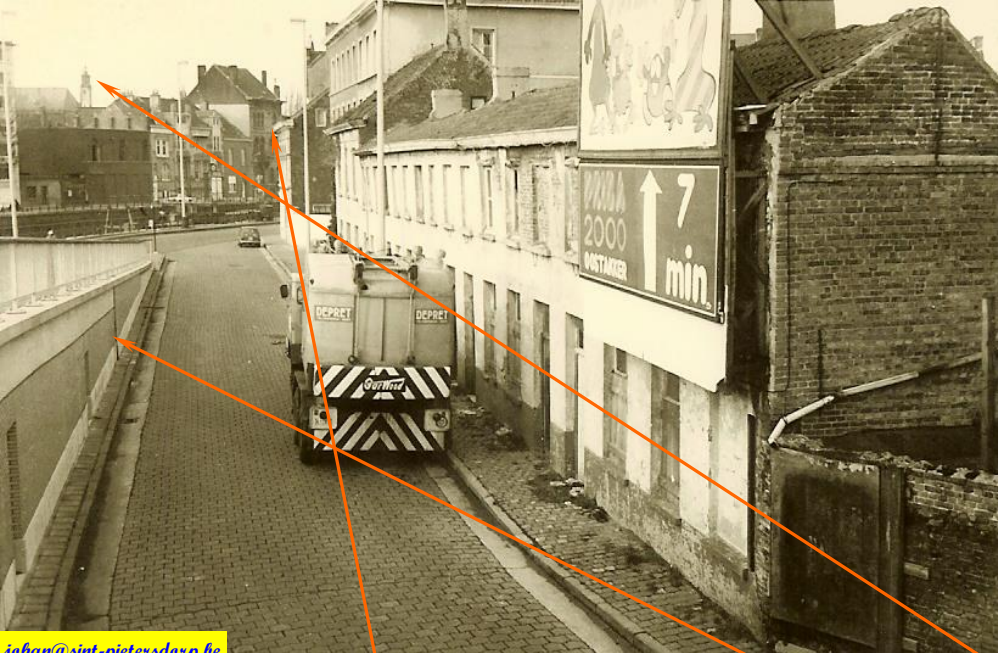

1855

Lousbergskaai aan de Visserijvaart tegen de Vlaamsekaai

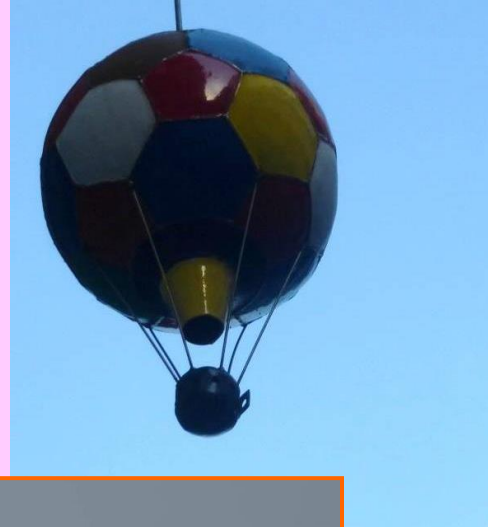

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

Situatie, bijna het eind van de Visserij
aan de Vlaamsekaai. Het was aan de
Visserij dat er hier vroeger een sas was

We kunnen je maar laten zien wat we bezitten van jouw straat of buurt. Misschien staat deze niet vermeld maar die van vrienden wel. Vergeet hen dan niet deze website door te sturen en ook [E23](#) erbij te vermelden waar zij deze straat dan onmiddellijk kunnen aanklikken. Wij doen dit belangeloos en onrechtstreeks doe je er ons ook veel plezier mee.

Einde van de D11
Op [D12](#) de omgeving
van de Keizersvest of
de Brusselsepoort

